

מטעמי תורת זילים

פרשת שמיני – איסור נבילות וטריפות

התורה ציותה על איסור אכילת בהמה טריפה, שנאמר "וְאִנְשֵׁי קֹדֶשׁ תִּהְיוּ לִי וּבִשְׂרָ בִשְׂדֵה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ" (שמות כב, ט) וציותה גם על איסור אכילת נבילה, שהיא בהמה אשר נפסלה על ידי כל מיני פסולי שחיטה (ניצוצי אורות) להחיד"א על זוהר פרשת משפטים דף קכא ע"ב אות א), כפי שנאמר "לֹא תֹאכְלוּ כֹל נְבֵלָה" (דברים יד, כא). והוסיפה להזהיר על טומאתה שנאמר "יְכִי יָמוּת מִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הִיא לָכֶם לְאֹכְלָהּ הִנְגַע בְּנֵבֵלָתָהּ וְטָמְאָה עַד הָעֶרֶב: וְהָאֵכֶל מִנְבֵלָתָהּ יִכְבַּס בְּגָדָיו וְטָמְאָה עַד הָעֶרֶב" (ויקרא יא, לט-מ). וכן התורה הזהירה על טומאת אכילת נבילות וטריפות, שנאמר "וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבֵלָה וְטְרֵפָה בְּאֶרֶץ וּבְיָם וּכְבַס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמְאָה עַד הָעֶרֶב וְטָהַר" (ויקרא יז, טו).

ויש להבין, מדוע נאסר לישראל לאכול בשר של נבילות וטריפות והותר להם רק בשר שנשחט עם סכין כדת וכהלכה?

השחיטה הכשרה מוציאה את הנשמה מתוך הבהמה ובאה לתיקונה

ישנן הרבה נשמות של בני אדם אשר מתגלגלות בבעלי חיים כשרים (ישע"ר המצוות) להארי"י ז"ל פרשת עקב ד"ה עוד יש סיבה, ישע"ר הגלגולים) להארי"י ז"ל הקדמה כב ד"ה ונחזור אל הדרוש, תורת נתן וליקוטים ממהרח"ו בסוד השחיטה והנבילה ד"ה כוונת השחיטה), וכאשר שוחטים בני האדם את הבעל חי (ישע"ר המצוות) להארי"י ז"ל פרשת עקב ד"ה עוד יש סיבה, ישע"ר הגלגולים) הקדמה כב ד"ה ונחזור אל הדרוש) והשחיטה היא בכוונה, זה מועיל להעלות את הנשמה המגולגלת מהעונש שיש לה (תורת נתן וליקוטים ממהרח"ו בסוד השחיטה והנבילה ד"ה כוונת השחיטה). וכשיאכל הבשר (ישע"ר המצוות) להארי"י ז"ל פרשת עקב ד"ה עוד יש סיבה, ישע"ר הגלגולים) הקדמה כב ד"ה ונחזור אל הדרוש) היא תחזור לתוך גוף אדם כבתחילה (תורת נתן וליקוטים ממהרח"ו בסוד השחיטה והנבילה ד"ה כוונת השחיטה) להיות חלק מאברי האדם עצמו, ושם תבוא על תיקונה (ישע"ר המצוות) להארי"י ז"ל פרשת עקב ד"ה עוד יש סיבה, ישע"ר הגלגולים) הקדמה כב ד"ה ונחזור אל הדרוש).

לכן שחיטת בעלי החיים היא מרחמיו וחסדיו הרבים של ה' על כל בריותיו, וזה בסוד הפסוק "צִדְקָתְךָ כְּהַרְרִי אֶל מַשְׁפָּטְךָ וְתִהְיֶה רַבָּה אֲדָם וּבְהֵמָה תִּשְׁלַח הַיָּד" (תהלים לו, ז) כי על ידי השחיטה הנשמה המגולגלת ב"בהמה" נושעת ועוברת לאדם, ואחר כך במיתת האדם שוב נשמת ה"אדם" תיוושע (ישע"ר אורח' לרי' יוסף גייקטייליא השער החמישי - הספירה שישית) ותידבק עם ה' יתברך. וזה מה שאמרו רבותינו "סוף אדם למוות וסוף בהמה לשחיטה והכל למיתה הם עומדים" (גמ' ברכות דף יז ע"א) – כלומר שעתידה הבהמה להישחט ולהיאכל, ואחר כך תבוא על תיקונה על ידי מיתת האדם שאכל אותה, שזה תכלית האדם (ישל"ה הקדושי תורה שבכתב פרשת משפטים על הפסוק שמות כב, ט). מטעם זה אמרו רבותינו שעם הארץ אסור באכילת בשר (ראה גמ' פסחים דף מט ע"ב), לפי שכל היתר לשחוט בהמה היא בשביל להאכיל אדם, אך לא בשביל להאכיל עם הארץ שנחשב כמו 'בהמה'. ובהמה שכבר התנבלה או נטרפה, מותר להאכיל את בשרה לבהמה רגילה (ישע"ר אורח' לרי' יוסף גייקטייליא השער החמישי - הספירה שישית).

לכן גם ציותה התורה להרוג את הבהמה במיתה יפה – באמצעות סכין חדה לחלוטין ללא פגמים, בהולכה ללא שהייה ודריסה, לפי שזוהי המיתה הכי מהירה והכי פחות כואבת מכל שאר המיתות הקיימות לבעלי החיים, ומקיימים בזה "וְאֶהְבֶּתְךָ לְרַעַךְ כְּמוֹדְךָ" (ויקרא יט, יח) (ספר 'התמונה' לרי' ישמעאל כהן גדול תמונה ג אות ה, ישל"ה הקדושי תורה שבכתב פרשת ראה ד"ה ונחזור לענין). ועושים את השחיטה על ידי הולכה והבאה של סכין כשרה, על מנת ל"משוך" כביכול את הנפש מתוך הבהמה החוצה. ולכן זה נקרא 'שחיטה' שהוא מלשון 'משיכה', כפי ש'זהב שחוט' הכוונה ל'זהב משוך' כלומר זהב טוב שנמשך כשעווה (ראה 'מצודת ציון' במלכים א' י, טז). ובעת שמכוון השוחט בברכת השחיטה, הנשמה שבתוך גוף הבהמה מכוונת ועונה אמן. ובההמה הנשמה (מגלה עמוקות) פרשת ויקרא אופן נד ד"ה גילה הקב"ה למשה) ומתקנת על ידי השחיטה בצירוף כוונת השוחט (יאשל אברהם' לרי' אברהם טוביאנה על טעמי המצוות סוף מצוה סג דף נה ע"ב ד"ה ועי' מר"ן ז"ל).

אנשי דור המבול שחטאו, היו הראשונים שנשמותיהם התחילו להתגלגל בתוך בהמות ועופות בשביל להביא לתיקונם, עד שהתגלגלו בצאן יעקב אבינו. לכן מיד אחרי שה' יתברך העיד על צדקות נח, שנאמר "כִּי אֶתְךָ רָאִיתִי צָדִיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה" (בראשית ז, א) הוא ציוה את נח להביא לתיבה שבע בהמות ועופות מכל מין ומין של בעלי החיים הטהורים שבבריאה, בשביל שיהיה ריבוי בעלי חיים שבהם יתגלגלו דור המבול ויבואו על תיקונם בשחיטתם ואכילתם על ידו ועל ידי בניו, שנאמר "מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְהוֹרָה תִּקַּח לָךְ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ: גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לַחַיּוֹת זָרַע עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ" (בראשית ז, ב-ג). ולכן הותר לנח אכילת בשר מה שלא הותר לאדם הראשון, לפי שרק באותה העת התחיל תיקון הנשמות בתוך בעלי החיים (מגלה צפונות' למחבר' ישבט מוסר' חלק א פרשת נח ד"ה אמנם נראה) (להרחבה בנושא גלגול הנשמות בצאן יעקב זה ראה מאמרנו לפרשת ויצא – צאן לברי).

כאשר היו בני ישראל במדבר סיני הותר להם לשחוט על ידי 'נחירה'

פעולת שחיטת בעלי החיים בסכין כהלכה, נשמרה על ידי האבות הקדושים עד הגעת עם ישראל למדבר סיני. כך היה גם אצל יוסף הצדיק, שנאמר "וַיִּרְא יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי־מִימֵן וַיֹּאמֶר לְאֶשֶׁר עַל בֵּיתוֹ הִבֵּא אֶת הָאֲנָשִׁים הַבְּיָתָה וְטַבַּח טַבַּח וְהַכֵּן כִּי אֲתִי

יֹאכְלוּ הַגְּזָשִׁים בְּצִהְרֵיָם" (בראשית מג, ז), "וְיִטְבַּח קֶבֶחַ וְהִקְיָן" – שהראה להם את מקום השחיטה של הבהמה, להראותם שהוא מאכיל אותם בשר שחוט, לפי שבני יעקב היו מקפידים על שחיטה כתיקנה (ראה גמי חולין דף צא ע"א עפ"י רש"י שם ד"ה ופרע להן בית השחיטה) (תפארת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ בראשית יב, כא ד"ה כי ירחק), ורק כאשר יצרו השבטים בהמות בשמות הקודש על ידי 'ספר היצירה' הם לא שחטו אותם כי מה שנברא בשמות הקודש לא טעון שחיטה. ולעומתם יוסף הצדיק סבר שהן כן טעונות שחיטה משום 'מראית העין', כי אנשים יבואו לטעות בנייהן לבין שאר הבהמות שנוצרו בדרך הטבע (לברכת שמואל לרבו לאביו של בעל יקב הישר' פרשת תזריע דף ז ע"ב סוף ד"ה יעפ"ז נבא לביאורי מהארי"ז ל"ל).

בתקופת מסע בני ישראל במדבר הותר להם לאכול 'בשר נחירה' (ראה חולין דף יז ע"א) כלומר בשר של בהמה שנהרגת על ידי שתוקעים סכין בנחיריה וקורעים אותה עד החזה (יתוספות יו"ט) במשנה כריתות פרק ה משנה א, רש"י בגמרא חולין דף יז ע"א ד"ה והנחה). והסיבה להיתר אכילת בשר נחירה בזמנם, הוא משום שדרך כלל הבעל חי כאשר הוא אוכל את העשבים והצמחים נכנסת בו נשמה גרועה שבעשבים אשר מצטרפת לנשמה שיש לו, ואז מחמת ריבוי הנשמות שבבהמה, צריך שחיטה על ידי האדם וגם תיקון על ידי הברכה על המאכל כפי שנעשה עם הצומח. אך כאשר היו ישראל במדבר, הבהמות היו אוכלות עשבים וצמחים ש'בארה של מרים' היתה מעלה להם מגן עדן, ועל כן בוודאי לא היה גלגול רע בתוך הצמחים והעשבים האלו, והיה בבהמות רק נשמה אחת של עצמן, ולא היה צורך בשחיטה אלא די בברכה כשם שנעשה עם הצומח בלבד כדי לתקן את הנשמה (תפארת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ בראשית יב, כא ד"ה כי ירחק) (להרחבה על 'בארה של מרים' ראה מאמרנו לפרשת חקת – 'בארה של מרים').

תיקון הנשמות המגולגלות בתוך הבהמות על ידי השחיטה והברכה נרמז בדברים שהיה אומר ר' יוחנן אחרי קריאת ספר איוב "סוף הבהמה לשחיטה" ללמד כי תיקונה יבוא בשחיטה (ראה גמי ברכות דף יז ע"א מרי' יוחנן) (מדרש אליהו למחבר שבט מוסר דרוש ג משיבת נפש דף יח ע"א ד"ה ובוזה מתישבים). בהמות הקרבנות שהוקרבו באוהל מועד שבמדבר היו מכילות נשמות שצריכות בנוסף גם תיקון על ידי הקרבה על מזבח, ועל ידי כן עלתה הנשמה שבתוך הקרבן ויצא "יקר מזולל" (ירמיה טו, יט). ולזה רומזת האל"ף זעירא בפסוק "ויקרא" אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר" (ויקרא א, א) "ויקרא" - לרמוז על היקרי' שצריך להוציא מהקרבנות ב"אהל מועד". ולכן מיד בפסוק אחר כך נאמר "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרְבָן לַה' (ויקרא א, ב) – ללמד שעיקר הקרבן הוא "מִכֶּם", כלומר על נשמת ה"אָדָם" השקועה בבהמה (ימגלה עמוקות' פרשת ויקרא אופן נד ד"ה גילה הקב"ה למשה שענין הקרבנות) (להרחבה על ענין זה של תיקון הנשמות בקרבנות במשכן ובמקדש ראה מאמרנו לפרשת ויקרא – 'הקרבנות בבית המקדש').

לאחר שנכנסו עם ישראל לארץ ישראל, חזר להם חיוב שחיטת הבהמה על ידי סכין בכשרות כפי שקיבלו ממשה רבינו בהר סיני וכפי שנהגו אבותיהם, שנאמר "כי ירחיב ה' אלהיך את גבולך פאשר דבר לך ואמרת אכלה בשר כי תאנה נפשך לאכל בשר בכל אות נפשך תאכל בשר: כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשום שמו שם וזבחת מבקרב ומצאנך אשר נתן ה' לך פאשר צויתך ואכלת בפעריך בכל אות נפשך" (דברים יב, כ - כא) (ראה רש"י דברים יב, כ - כא) (תפארת יהונתן לר' יהונתן אייבשיץ בראשית יב, כא ד"ה כי ירחק). וכך הוא במשך העולם הזה, אך לעתיד לבוא כאשר תכלה כל ה'זוהמא' שבאה לעולם מהנחש הקדמון, אז תחזור להיות מותרת הריגת הבהמה על ידי פעולת נחירה ולא יהיה צריך עוד שחיטה דווקא בסכין כפי שנהגו (ימטה אהרן' לר' אהרן דרשן תאומים הי"ד על הגדה של פסח בביאור 'חד גדיא' ד"ה חד גדיא חד גדיא).

כאשר בשר הבהמה נעשה נבילה או טריפה הנשמה שבתוכו נטמאת ונאבדת

כאשר נשחטת הבהמה עם סכין על ידי יהודי וכפי ההלכות שנמסרו למשה רבינו בהר סיני, אזי בשרה נחשב כשר (יחסד לאברהם' מעין חמישי נהר לב). אך אם נפסלת הבהמה בשחיטה הרי היא הופכת ל'נבילה' (ימגלה עמוקות' פרשת ויקרא אופן נד ד"ה גילה הקב"ה למשה שענין הקרבנות) ופגם כשרותה נחקק בבשרה (עפ"י מדרש תלפיות' ענף חכמה ד"ה 'למה לא' עיי"ש). והיא נקראת בשם 'נבילה' כיון שהיא תחת מלאך המוות שנקרא 'נבל' (זהוה פרשת תרומה דף קנא ע"ב ד"ה ועל דא אקרון, 'ימגלה עמוקות' פרשת ויקרא אופן נד ד"ה גילה הקב"ה למשה שענין הקרבנות) ועמו הנקבה שלו שנקראת 'נבלה' (ימאורי אורי' לר' מאיר ביקיאים פרשת שופטים ד"ה ונלע"ד אם אפשר). ומיד שנפסלת הבהמה, הסי"מ שורה על בשרה משום ששחיטה זו היא חלקו והנבלה הזו היא שלו (זהוה פרשת תרומה דף קנא ע"ב ד"ה ועל דא אקרון), וכן כל מקום שהוא שורה בו נקרא 'נבלה' כי המנוול הזה שורה במקום של פסול (זהוה פרשת תרומה דף קנא ע"ב ד"ה ועל דא בכל אתר). ורמז לכך כי 'מנוול' גמטריא סמא"ל עם הכולל (ניצוצי אורות' להחיד"א על זוהר פרשת תרומה דף קנא ע"ב אות א).

ובפרט אם השוחט חתך את הבהמה עם סכין פגומה, מפני שהסכין הפגומה פוגמת בנפש האדם שבבהמה, ואז הנפש שוהה ואינה עולה למעלה, ומחלידה אל תוך הקליפות, ונדרסת, ויורדת לשאול, ונעקרת מן הקודש (יחסד לאברהם' לר' אברהם אזולאי מעין ה נהר לב) כנגד חמשה דברים הפוסלים את השחיטה – שְׁהִיָּה, דריסה, הגרמה, החלדה ועקירה (ראה גמי חולין דף ט ע"א) (עפ"י יחסד לאברהם' מעין ה נהר לב). וכן בהמה שטרפה אותה חיה בשדה או שלא יכולה לחיות שניים עשר חודשים – נקראת 'טריפה' ואסורה באכילה. והסיבה לאסור אכילת נבילות וטריפות היא משום הטומאה האוחזת בהן (יספר הליקוטים' לר' יחיאל היילפרין זצ"ל מחבר 'סדר הדורות' ערך חטאים סעיף נ"א), שכל הנבילות והטריפות שנפגמו ונפסלו נחה עליהם 'רוח הטומאה' שהיא חלק ה'ס"מ הרשע' (עייני העדה' למחבר 'שבט מוסרי' פרשת תזריע ד"ה במדרש פרשה טו), והחיצונים נאחזים בהן (ימאורי אורי' לרב מאיר ביקיאים פרשת שופטים ד"ה ונלע"ד אם אפשר).

ואם חלילה גורמים לכך שבהמה תהיה 'נבילה' או 'טריפה', אז למעשה מונעים מהנשמה המגולגלת בתוכה להשלים את תיקונה (ידו בכל' למחבר 'שבט מוסרי' פרשת כי תצא אות אלף כט ד"ה ונלמד מהמאמר הנכבד) שהיה צריך להגיע לה על ידי השחיטה (עפ"י 'אשל אברהם' לר' אברהם טוביאנה על טעמי המצוות מצוה כז דף כח ע"ב ד"ה אמר הכותב), ואז הנשמה נאבדת לזמן רב עד שתחזור להתגלגל בבהמה אחרת. וזה מה שהתרעם הקב"ה על הקרבנות של הרשעים שבישראל, כפי שאמר הנביא בשם ה' "שֹׁחֵט הַשּׁוֹר מִכָּה אִישׁ" (ישעיה סו, ג) כלומר

ששחיטת "השור" לא כפי ההלכה נחשבת ל"מִכָּה אִישׁ" לפי שפוגם בנשמה שבתוך הבהמה ומאבד אותה וכאילו היכה את אותו האיש ממש (ימגלה צפונות' חלק ב' למחבר 'שבת מוסר' פרשת אחרי מות ד"ה ולע"ד). ואוי לנפשו של השוחט שפגם וניבל ודחה את הנפש שבבהמה אל 'החיצונים' (יאור החמה' על זוהר פרשת משפטים דף קכא ע"ב ד"ה 'ר' חייא מבעיא מהרמ"ק).

ישנם שבעים מיני טריפות בבהמה (ראה רמב"ם ספר הקדושה הלכות שחיטה י, ט), והם כנגד שבעים שרים רוחניים של מעלה (ימאה שערים' על טעמי המצוות מצוה עז) שכנגדם ישנם את שבעים אומות העולם. לכן שבעים הטריפות אסורות לישראל, שמי שאוכלם נדבק באותו שר רוחני חיצוני שרומז לאותה טריפה (נחלת בנימן' על טעמי המצוות לר' בנימין וואלף שנת תמ"א מצוה עד. וראה 'דבר שבקדושה' למחבר ילקוט ראובני פרק טי טריפות אות י). וכן הנשמה שהיתה בבהמה ונטמאה ואבדה על ידי מלאך המוות, נמסרת מאותה העת בידי אחד משבעים השרים הרוחניים שבטומאה, ובפרט אם נשחטה על ידי גוי או בסכין פגומה. ועתידה הנשמה להתגלגל שוב, ותצטרך לדחות גם את הטומאה שנדבקה בה עתה עקב 'טומאת הנבילה' (יחסד לאברהם' מעין חמישי נהר לב, 'ספר הליקוטים' לר' יחיאל היילפרין פרק חולה ויסורין אות ה).

בשר הטריפה מושלך לכלבים המסמלים את כוחות החיצונים

הבשר שנטרף נזרק לכלבים כפי שנאמר "לְכָלֵב תִּשְׁלַכֶנּוּ אֹתוֹ" (שמות כב, ל) לפי שהם מסמלים את אותם 'החיצונים' שנמסר אליהם אותו בשר שהתנבל ונטרף (ירבינו בחיי' בפרשת בא ד"ה לא יחרץ כלב לשוננו, 'מערכת אלוקות' פרק שניים עשר ד"ה ושניה כלבים צועקים. וראה 'תיקוני זוהר' תיקון כא דף סב ע"ב), ודווקא לכלבים לפי שהם חצופים ועזי פנים והדין הקשה שורה עליהם כפי ששורה על הטריפה שבשדה (זוהר פרשת משפטים דף קכא ע"ב ד"ה ומשום ישראל). והנתינה לכלב היא נתינת הדין הקשה לחיצונים, כי קליפת 'הכלב' היא בטומאה ב'דין החצוף', והיא הקליפה העזה ביותר מכל הקליפות (יאור החמה' על זוהר פרשת משפטים דף קכא ע"ב ד"ה 'ר' חייא מבעיא מהרמ"ק) (להרחבה על קליפת הכלב ראה מאמרנו לפרשת כי תצא – איסור חרישה בשור וחמור).

ועוד ששלוש משמרות יש בלילה, ובמשמרה שניה 'הכלבים' (ירבינו בחיי' פרשת בא ד"ה לא יחרץ כלב לשוננו) שהם מלאכי חבלה (תיקוני זוהר' תיקון כא דף סב ע"ב ד"ה קרבנא קדמאה) צועקים (ירבינו בחיי' פרשת בא ד"ה לא יחרץ כלב לשוננו) צווחים ואומרים 'הב הב' (תיקוני זוהר' תיקון כא דף סב ע"ב ד"ה קרבנא קדמאה), לפי שהמשמרה הזאת היא בחצות לילה ומידת הדין אז חזקה ביותר (ירבינו בחיי' פרשת בא ד"ה לא יחרץ כלב לשוננו), ואלו המלאכים הם מצד הגיהנום סם המוות (תיקוני זוהר' תיקון כא דף סב ע"ב ד"ה קרבנא קדמאה). וכן הם הכלבים הגשמיים בארץ, שאינם שבעים לעולם ואין "עני" יותר מהם, שכל הזמן הם מבקשים עוד ועוד (ראה גמי' שבת דף קנה ע"ב), והם מהצד של ה"ס"מ (יסור פטדה' לר' חיים הכהן תלמיד מהרח"ו הלכות שבת סימן שח סעיף כז). וכאשר כלבים צועקים זה סימן שמלאך המוות בא לעיר (בבא קמא דף ס ע"ב). ומטעם זה הורו רבותינו כי צריך לשרוף את החמץ בערב פסח עד שלא יהיה ראוי יותר לאכילת כלב, כי כל עיקר הבדיקה והביטול של החמץ הוא הכנעת כוחות הטומאה והקליפה (יסור ברקת' לר' חיים הכהן תלמיד מהרח"ו הלכות פסח סימן תמב סעיף ט).

לכן אם בזמן בית המקדש ישראל לא זכו, היה נחשב הקרבן במזבח כ'טריפה' והתקיים "לְכָלֵב תִּשְׁלַכֶנּוּ אֹתוֹ" (שמות כב, ל) על ידי שהיה יורד דמות של 'כלב' לקבל את אותו הדורון והקרבן במזבח (תיקוני זוהר' תיקון כא דף סב ע"ב ד"ה קרבנא קדמאה). ועל קליפת הכלב הזאת התפלל דוד המלך "אֵל תִּתֵּן לְחַיֵּי נַפְשׁ תּוֹרַת חַיֵּי עֲנִיָּיִךְ אֵל תִּשְׁלַח לְנַצַּח" (תהלים עד, יט) (שפתי כהן על התורה' פרשת משפטים ד"ה ועוד כתב) והוסיף ואמר "הַצִּילָה מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יְחִידָתִי" (תהלים כב, כא) – כלומר התפלל שה' יציל אותו מכוחות הטומאה והחיצונים ובראשם ה"ס"מ שהסמל שלו הוא הכלב, ונקרא בעצמו 'כלב רע' לפי המקובלים (ידו בכל' למחבר שבת מוסר סימן תנה, 'שפתי כהן על התורה' פרשת משפטים ד"ה ועוד כתב. ראה 'תיקוני זוהר' תיקון כא דף סב ע"ב ד"ה קרבנא קדמאה), ושעליו רמזה התורה ואמרה בלשון יחיד "לְכָלֵב תִּשְׁלַכֶנּוּ אֹתוֹ" (שמות כב, ל) (יסור פטדה' לרבינו חיים הכהן תלמיד מהרח"ו הלכות שבת סימן שח סעיף כז).

האוכל בשר נבילות וטריפות מטמא את גופו ונפשו ונדבקים בו כוחות הרע

פגם האוכל נבילות וטריפות קשה ביותר, לפי שעם ישראל קודש הוא. ובשר 'טריפה' שייך לכוח המשחית (ירבינו בחיי' שמות כב, ל) ששלט בו הדין הקשה מצד טורפי הטרף (יאור החמה' על זוהר פרשת משפטים דף קכא ע"ב ד"ה 'אמר ר' חייא מהרא"ג). וכן 'הנבילה' טומאתה מרובה, על שנדחתה ביד בני האדם לחיצונים. לכן הנבילה מתאימה להיאכל דווקא על ידי 'גר תושבי' שהוא גוי שקיבל עליו שבע מצות בני נח, משום שגוי זה עדיין 'חיצוני' בצד מה, ומין במינו אינו חוצץ. וכל שכן שהנבילה ראויה לשאר הגויים הרגילים. וזהו מה שהצטוו ישראל "לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך ותתננה ואכלה או מכר לנכרי פי עם קדוש אתה לה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים יד, כא) (יאור החמה' על זוהר פרשת משפטים דף קכא ע"ב ד"ה 'ר' חייא מבעיא מהרמ"ק). וזה חלקם, כי הטריפה משויכת לאחד משבעים השרים הרוחניים של אומות העולם אשר הטילו בה פגם (ספר 'ימאה שערים' על טעמי המצוות המיוחס לרקנאטי מצוה עז).

בשר הטריפה נקרא בשם 'אסור' על שהוא "אסור" ביד החיצונים. וכאשר אדם אוכל את אותו 'אסור' אזי נדבקים בו כוחות הרע והקליפות. לכן (יבאר מים חיים' פרשת נח ד"ה וזה רמזו) 'הנפש הרעה' דבוקה במי שאוכל בהמה שלא נשחטה כראוי והוא בא למדות מגונות (יתפארת יהונתן' לר' יהונתן אייבשיץ פרשת נח ד"ה אך בשר). ופעם אחת הזהיר המלאך המגיד את רבי יוסף קארו זצ"ל להימנע מבשר שהביאו לפניו כי בשר טריפה הוא, והורה לו לחזור לשוחטים על אף שאין בידם עוון כי לא ידעו זאת. ובזה הציל אותו מאכילת טריפה חלילה (מגיד מישרים' לר' יוסף קארו בחלק 'אזהרות וסייגים' שבתחילת ספרו).

ואם אדם אוכל בשר נבילות וטריפות הרי זה מטמא את גופו שהוא מלבוש לנפש, וגופו מטמא את נפשו, והנפש מגורשת מקדושתה (יספר הקנה' בסוף פרק 'סוד מי הם האנשים הראויים לשחיטה'), והוא מושך עליו מאותם כוחות טומאה השורים בבהמה. ובשל זאת

ציותה עליו התורה לצאת מחוץ למחנה ולטבול במקוה ועל ידי זה להעביר את הטומאה, שנאמר "וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נִבְלָה וְטָרְפָה בְּאֶרֶץ וַיִּבְגֵּר וַיִּכְבֵּס בְּגָדָיו וְרִחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעֶרְבִי וְטָהַר: וְאִם לֹא יִכְבֵּס וַיִּבְשְׂרוּ לֹא יִרְחַץ וְנִשְׂאָ עֹנֹו" (ויקרא יז טו) (מצודת דודי' להרדב"ז מצוה קפז). ואפילו רק הריח של הנבילה פוגם מאד בנפש (יטעמי המצוות' למהרח"ו על יליקוטי תורה' להארי"י ז"ל פרשת משפטים ד"ה דיני ד' אבות, 'מדרש תלפיות' ענף הסתכלות ד"ה הסתכלות, 'זרע שמשווי' פרשת חקת דף קי"א טור ב ד"ה מדרש רבה), ומרחיק אותה מהאדם (יטעמי המצוות' למהרח"ו על יליקוטי תורה' להארי"י ז"ל פרשת משפטים ד"ה דיני ד' אבות, 'מדרש תלפיות' ענף הסתכלות ד"ה הסתכלות).

ואם אדם אוכל נבילות וטריפות, הוא חוזר בגלגול של כלב (מצודת דודי' להרדב"ז מצוה קפז, 'קהלת יעקב' מערכת 'גל' ערך גלגולים, 'דעת חכמה' שער התשובה פרק כה ד"ה האוכל נבילה, 'דרך חכמה' למהר"ל פחוביצי' סדר תיקוני התשובה דף סה ע"א ד"ה האוכל נבילה) כפי שנרמז בפסוק "וְאֶנְשֵׁי קִדְשׁ תִּהְיוּ לִי וּבִשָּׂר בְּשֶׁדָה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ לְכָלֵב תִּשְׁלַכְוּ אֹתוֹ" (שמות כב, ל) (מצודת דודי' להרדב"ז מצוה קפז, 'קהלת יעקב' מערכת 'גל' ערך גלגולים) וכשם שהוא היה אוכל נבילות בחייו, כך עתה בהיותו בגלגול כלב ישליכו לו לאכול טריפות ונבילות (ישפתי כהן על התורה' פרשת משפטים ד"ה ועוד כתב, 'דרך חכמה' סדר תיקוני התשובה דף סה ע"א ד"ה האוכל נבילה). ויש אומרים שהוא מתגלגל בבהמה טריפה שיאכלו אותה הכלבים, וזהו מה שנרמז בפסוק "וְאֶנְשֵׁי קִדְשׁ תִּהְיוּ לִי וּבִשָּׂר בְּשֶׁדָה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ לְכָלֵב תִּשְׁלַכְוּ אֹתוֹ" (שמות כב, ל), שאותו האדם שאכל טריפות עתיד להתגלגל בבהמה טריפה ואז יתקיים בו "לְכָלֵב תִּשְׁלַכְוּ אֹתוֹ" (יצמח דודי' למחבר שו"ת בית דוד חלק א פרשת משפטים ד"ה ואנשי קדש).

לכן אם יש ספק טריפה בבהמה וחכם הורה בה היתר, אז אפילו אם רוב הפוסקים מכשירים – צריך לחוש ולא לאכול, וחסידות זו עדיפה מכל ההתחסדויות שבעולם, שנאמר "וְיִשְׁמַתְךָ שִׁכְיִן בְּלַעַךְ אִם בְּעַל נֶפֶשׁ אֶתָּה" (משלי כג, ב). וצריך להיזהר ולהחמיר בזה כי "כֹּל עֵמֶל הָאֶדָם לְפִיָּהּ וְגַם הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמְלָא" (קהלת ו, ז) ואם יפגע באיסור הרי הגוף גדל ועושה עצמו חתיכת איסור, ורוח הטומאה שורה עליו, ואין דרך ומבוא לרוח הקדושה שתשרה עליו. ומתוך כך יוצא מרעה לרעה, ואינו יכול להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד ולכוון ליראה ולאהבה את ה' הנכבד (ופלא יועץ לר' אליעזר פאפו ערך טרף) שנטמטם לבו (ולב אריה' פרשת שמיני אות לט ד"ה 'אבל לדרכינו' בשם מדרש תנחומא, 'עיני העדה' למחבר 'שבט מוסר' פרשת תזריע ד"ה במדרש פרשה טו). וגם מתרבה בו תאות המשגל, שהרי מטעם זה אומות העולם שטופים בזימה (עיני העדה' למחבר 'שבט מוסר' פרשת תזריע ד"ה במדרש פרשה טו).

המאכיל נבילות לישראל עתיד לשוב ולהתגלגל ולסבול סבל רב

מעשה היה בטבח אחד בעיר צפורי שהיה מאכיל את ישראל נבילות וטריפות. ופעם אחת בערב יום הכיפורים עם חשיכה שנתה הטבח יין והשתכר ועלה לראש הגג, ומשם הוא נפל לארץ ומת, והיו הכלבים מלקקים את דמו. וכששאלו התלמידים את רבי חנינא האם מותר להם להזיז אותו מלפניהם, אמר להם הרי כתוב "וְאֶנְשֵׁי קִדְשׁ תִּהְיוּ לִי וּבִשָּׂר בְּשֶׁדָה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ לְכָלֵב תִּשְׁלַכְוּ אֹתוֹ" (שמות כב, ל) וזה הטבח גזל את הכלבים והאכיל את ישראל נבילות וטריפות, "על כן תעזבו אותו לכלבים שהרי הם אוכלים עתה מה שנגזל מהם, והרי הוא שלהם" (גמ' ירושלמי עבודה זרה דף יב ע"א, ויקרא רבה פרשה ה, ז). נמצא שאותו טבח האכיל את ישראל הקדושים בנבילות וטריפות שהם חלק של 'הכלב הרע' הוא הס"מ, לכן באו הכלבים שהם בחלקו, ונפרעו ממנו לאכול את בשרו (יידו בכל' סימן תנה ד"ה במדרש ויקרא רבה).

עונשו של המאכיל נבילות לישראל להתגלגל בעלה אילן, והרוח תכה בו ותזיז אותו לכאן ולכאן בלי מנוחה, ואחר זמן ייעקר העלה ויפול לארץ. והנפילה לארץ היא כמו מיתה אצלו שנעקר מהעולם (ישער הגלגולים' להארי"י ז"ל הקדמה כב, 'ספר הגלגולים' להארי"י ז"ל חלק הליקוטים דף ט ע"א ד"ה והמדבר לשון הרע) והוא מרגיש צער גדול עד אין חקר באותה העת, ממש כצער יציאת נשמה מהגוף. ולפעמים חוזר ומתגלגל בעלה אחר וגם עלה זה נופל כעין מיתה, וחוזר שוב ושוב (ישער הגלגולים' להארי"י ז"ל הקדמה כב) וזה סוד הפסוק "וְהָעֵלָה נִבְלָ" (ירמיה ח, יג) (יספר הגלגולים' להארי"י ז"ל חלק הליקוטים דף ט ע"א ד"ה והמדבר לשון הרע) לרמוז שמי שמאכיל נבילות יתגלגל בעלה. וזה גם סוד הפסוק "כִּי תִהְיוּ פְּאֵלָה נִבְלַת עֵלָה" (ישעיה א, ל) (דעת חכמה' לרב פחוביצי' שער הידיעות פרק ט ד"ה והמאכיל נבלות לישראל). וגלגול זה הוא מדה כנגד מדה, שכשם שהוא גרם לכל הנשמות שהיו בבהמות צער רב ביציאת נשמתן כי נמסרו בידי הס"מ באותה סכין פגומה, על כן גם הוא סובל כל פעם מחדש צער קשה של נפילת העלה מהעץ שהוא כצער יציאת הנשמות שהוא ציער בחייו. וכל זה משום שנכנס ברשות הס"מ כאשר האכיל נבילות (יידו בכל' למחבר 'שבט מוסר' סימן תנה ד"ה והמאכיל נבלות וטרפות. וראה 'ספר הגלגולים' להארי"י ז"ל חלק הליקוטים דף לח ע"ב ד"ה השוחט בסכין פגומה דינו).

וראוי לו לאדם להיזהר ולגדור עצמו גדר על גדר בשביל שלא ייכשל אפילו פעם אחת באיסור חמור זה של נבילות וטריפות ויפגום את נשמתו. וכל האוכל נבילות וטריפות בעולם הזה לא זוכה לאכול מסעודתו של לויתן לעתיד לבוא (ישפתי כהן על התורה' פרשת אמור ד"ה ושמרו את משמרתו). אך לעומת כן אם נשמר ולא אכל נבילות בעולם הזה יזכה לראות את הסעודה שעתידי הקב"ה לעשות לעבדיו הצדיקים מדג הליתן ומשור הבר שעתידי להישחט בנחירה (ויקרא רבה' יג, ג בשם רבי יצחק) ואף שאין שחיטה זו כשרה בעולם הזה, הרי שהיא תותר ב'שור הבר' כיון ששור הבר נעשה בששת ימי בראשית על ידי הקב"ה בצירופי שמות הקודש כמו כל מעשה בראשית ולכן אינו טעון שחיטה כלל (ברכת שמואל' לרבו לאביו של בעל 'קב הישר' פרשת תזריע דף ז ע"ב סוף ד"ה יועפ"ז נבא לביאורי' מאת בנו של המחבר) ועל כך נאמר "וְחִלְבֵּי נִבְלָה וְחִלְבֵּי טְרֵפָה יַעֲשֶׂה לְכָל מְלֹאכָה וְאֵלֶּל לֹא תֹאכְלֶהוּ" (ויקרא ז, כד) לומר שאם "לא תֹאכְלֶהוּ" בעולם הזה אז תזכו ש"אֵלֶּל" תאכלוהו לעתיד לבוא (ויקרא רבה' יג, ג) בסעודת הצדיקים (ברכת שמואל' לרבו לאביו של בעל יקב הישר' פרשת תזריע דף ז ע"ב סוף ד"ה יועפ"ז נבא לביאורי' מאת בנו של המחבר), כן יהי רצון.

העלון גם לעילוי נשמת: יחודית בת ורדה רוזיטה הייז וכל משפחתה	העלון גם לעילוי נשמת: שמעון בן עישא הייז	העלון גם לעילוי נשמת: אליהו בן ג'צט הייז	העלון גם לעילוי נשמת: רחל בת גרשון הנוולדת משרה	העלון גם לעילוי נשמת: אהרן בן עזיזה הייז	העלון גם לעילוי נשמת: ציונה שושנה בת תנה כמון הייז	העלון גם לעילוי נשמת: נשה סילבי	העלון גם לעילוי נשמת: מאיר בן משה זייל וינה בן שמואל זייל, ברטה בתיה בת מאיר זייל, חיים בן לייב זייל, מרים בת שמואל זייל	העלון גם לעילוי נשמת: יחזקאל בן רבקה הייז	העלון גם לעילוי נשמת: הרב יצחק שלמה
ניתן להקדיש את העלון לרפואה או לעילוי נשמת בט"ל 052-7675933 וכן ניתן לשלוח תעודות/תארות ולקבל את העלון במייל tora.haim@gmail.com	ברטה בת סביחה הייז	ת.צ.ב.ה.	לפיניא סבסס הששית ת.צ.ב.ה.	ת.צ.ב.ה.	העלון גם לעילוי נשמת: יהודה שושנה הייז	זייל ת.צ.ב.ה.	ת.צ.ב.ה.	ת.צ.ב.ה.	ת.צ.ב.ה.